

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR-4100-05-01/2012

Nr ewid. 108/2012/P12112/KRR

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2011 roku planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych

Warszawa maj 2012 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość
o gospodarność i skuteczność w służbie
publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się
powszechnym autorytetem najwyższy organ
kontroli państwowej, którego raporty będą
oczekiwanym i poszukiwanym źródłem
informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli wykonania
w 2011 roku planów finansowych
Agencji Nieruchomości Rolnych**

p.o. Dyrektor Departamentu Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Wojciech Jadacki

Zatwierdzam:

Wojciech Misiąg

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 15 maja 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Cel i zakres kontroli	4
1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	7
2.1. Ocena ogólna	7
2.2. Sprawozdawczość	8
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	9
3.1. Księgi rachunkowe	9
3.2. Plany finansowe Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	9
3.3. Wykonanie planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	10
3.3.1. Przychody Agencji Nieruchomości Rolnych	10
3.3.2. Przychody Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (układ memoriałowy)	10
3.3.3. Wpływy Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – kierunki rozdysponowania środków Zasobu (układ kasowy)	12
3.4. Należności Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	13
3.5. Umorzenia należności	14
3.6. Koszty Agencji Nieruchomości Rolnych	15
3.7. Koszty Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	17
3.8. Wydatki Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – kierunki rozdysponowania środków Zasobu (układ kasowy)	20
3.9. Dotacje	23
3.10. Zatrudnienie i wynagrodzenia	23
3.11. Wydatki majątkowe	24
3.12. Zobowiązania Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	25
3.13. Poręczenia i gwarancje kredytowe udzielone przez Agencję	26
3.14. Kontrola wewnętrzna i audyt wewnętrzny w Agencji	26
3.15. Pożyczki udzielone przez Agencję	27
3.16. Zadania ujęte w projektach planowanych w 2011 r. wydatków ANR w układzie zadaniowym	27
3.17. Inne ustalenia kontroli	28
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	32
4.1. Protokół	32
4.2. Wystąpienie pokontrolne	32

ZAŁĄCZNIKI

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, przeprowadziła w Biurze Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych, w okresie od 2 stycznia 2012 r. do 3 kwietnia 2012 r., kontrolę „Wykonanie w 2011 r. planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych”. Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2011 r., przez Agencję Nieruchomości Rolnych (zwaną dalej „Agencją” lub „ANR”), planów finansowych:

- Agencji,
- Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Zasobu WRSP),

wynikających z ustawy budżetowej na rok 2011² z dnia 20 stycznia 2011 r.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2011³.

1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Agencja Nieruchomości Rolnych działa na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa⁴ i statutu⁵, a nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi (art. 3 ust. 2). Zgodnie z art. 20 ust. 1 i ust. 2 wyżej wymienionej ustawy, Agencja prowadzi odrębnie własną gospodarkę finansową oraz gospodarkę finansową Zasobu WRSP i w związku z tym sporządza odpowiednio projekt rocznego planu finansowego Agencji oraz projekt rocznego planu finansowego Zasobu WRSP.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 29, poz. 150.

³ Por.: <http://nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>.

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1700 ze zm.

⁵ W okresie objętym kontrolą obowiązywał statut nadany rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 1 sierpnia 2003 r. w sprawie nadania statutu Agencji Nieruchomości Rolnych (Dz. U. Nr 140, poz. 1348 i Nr 211, poz. 2070), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1382) oraz statut nadany rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie nadania statutu Agencji Nieruchomości Rolnych (Dz. U. Nr 262, poz. 1567).

W okresie objętym kontrolą gospodarka finansowa ANR podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁷ oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸. Ponadto rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych oraz gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa⁹ regulowało sposób określania rocznego zobowiązania Agencji z tytułu wypłaty na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁰.

Ustawą z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej¹¹ przepisem art. 34 wprowadzono obowiązek przekazywania przez Agencję do budżetu państwa, w 2011 r., kwoty stanowiącej różnicę między środkami uzyskanymi z gospodarowania mieniem Zasobu, a środkami wydatkowanymi na realizację jej ustawowych zadań, w formie zaliczek kwartalnych. Ponadto zgodnie z § 9a ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych oraz gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, roczne zobowiązanie Agencji za 2011 r. z tytułu wypłat na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego jest obliczane jako iloczyn 10% powierzchni gruntów sprzedanych w przetargach w danym roku obrotowym i średniej ceny sprzedaży jednego hektara gruntu ZWRSP z jego częściami składowymi, uzyskanej w przetargach w danym roku obrotowym.

Zgodnie z art. 8 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa i statutem ANR, organem Agencji jest Prezes Agencji. W skład Agencji wchodzi Biuro Prezesa, 11 oddziałów terenowych (OT ANR) oraz 5 filii oddziałów terenowych. W skład Zasobu WRSP wchodziły¹² 64 jednostki gospodarcze Zasobu (jgZ). Pracami oddziałów terenowych ANR kierują dyrektorzy, działający w granicach określonych przez statut oraz

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 52, poz. 427 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 169, poz. 1418 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 238, poz. 1578 ze zm.

¹² Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie nadania statutu Agencji Nieruchomości Rolnych w terminie do 31 grudnia 2012 r. właściwy dyrektor oddziału terenowego ANR znieś jednostki gospodarcze Zasobu WRSP utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów. JgZ powoływane były przez dyrektorów oddziałów terenowych Agencji w celu gospodarowania wydzieloną częścią mienia Zasobu, w imieniu Agencji i na podstawie umowy.

na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Prezesa Agencji. Dyrektorzy sprawowali także nadzór nad jgZ.

W 2011 r. Agencja realizowała zadania określone w art. 6 ust.1 pkt 1–7 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa¹³, dotyczące w szczególności tworzenia oraz poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych, restrukturyzacji, prywatyzacji i zagospodarowania mienia rolnego Skarbu Państwa oraz zadania określone odrębnymi przepisami.

¹³ Patrz przypis nr 4.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Agencję Nieruchomości Rolnych planów finansowych Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa za 2011 r.

Agencja Nieruchomości Rolnych prawidłowo wykonała plany finansowe.

Przychody Agencji wyniosły 152.644,1 tys. zł i były niższe o 1,7% (tj. o 2.655,9 tys. zł) od planowanych oraz wyższe o 3,4% (tj. o 4.959,3 tys. zł) od zrealizowanych w 2010 r. Niższe od planowanego było wykonanie przychodów z najmu oraz ze sprzedaży mienia własnego ANR (str. 10).

Koszty Agencji wyniosły 149.573,6 tys. zł i były niższe o 6,7% (tj. o 10.726,4 tys. zł) od planu oraz wyższe o 4,7% od zrealizowanych w 2010 r. Niepełna realizacja planowanych kosztów wynikała między innymi z niższych kosztów usług obcych, remontów oraz materiałów i energii (str. 15–17).

W 2011 r. Agencja osiągnęła dodatni wynik finansowy w wysokości 3.070,5 tys. zł, zamiast planowanej straty w wysokości 5.000,0 tys. zł. Wypracowany w 2010 r. zysk netto w kwocie 4.857,8 tys. zł przeznaczono na fundusz rezerwowy Agencji, który na koniec 2011 r. wyniósł 82.594,6 tys. zł i był wyższy o 6,2% w porównaniu z 2010 r., gdy wyniósł 77.745,7 tys. zł (str. 16).

Przychody Zasobu WRSP wyniosły 3.611.298,8 tys. zł i były wyższe o 13,2% (tj. o 422.398,8 tys. zł) od planowanych oraz o 30%, tj. o 832.527,7 tys. zł, od wykonanych w 2010 r. Wyższe od planowanych było wykonanie przychodów z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP o 17,2% (tj. o 74.816,4 tys. zł) i przychodów finansowych o 260,7% (tj. o 398.027,1 tys. zł) (str. 10–12).

Na koniec 2011 r. łączny stan należności: Agencji i Zasobu WRSP wyniósł 2.845.612,0 tys. zł i w porównaniu do stanu należności na koniec 2010 r. był wyższy o 34,1% (tj. o 724.357,2 tys. zł), co wynikało ze wzrostu należności Zasobu WRSP o 32,1%. W porównaniu do planu, poziom należności Agencji był niższy o 17,7% (tj. o 990,0 tys. zł) a poziom należności Zasobu WRSP był wyższy o 66,9% (tj. o 1.139.002,0 tys. zł). Należności wymagalne w porównaniu z 2010 r. wzrosły o 7,9% na koniec 2011 r. i wyniosły 1.295.526,0 tys. zł. W większości należności te dotyczyły niespłaconych kwot z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia oraz sprzedaży ruchomych środków trwałych i majątku

obrotowego (1.046.063 tys. zł), a także z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości (83.208 tys. zł) (str. 13–14).

W 2011 r. Agencja umorzyła należności Zasobu WRSP w łącznej kwocie 9.925 tys. zł, tj. o 62,9% większej niż 2010 r. (tj. o 3.832 tys. zł), przy czym 96,4% (9.566 tys. zł) stanowiły należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP (str. 14).

Koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 2.859.678,7 tys. zł i były wyższe o 11,7% (tj. o 298.648,7 tys. zł) od planowanych oraz wyższe o 18,0% od poniesionych w 2010 r. (435.774,8 tys. zł). Wynikało to z wyższych o 8,2% (tj. o 131.371,4 tys. zł) od planowanych kosztów z tytułu nadwyżki wpływów nad wydatkami, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa (str. 17–20).

2.2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez ANR kwartalne sprawozdania budżetowe za IV kwartał 2011 r.¹⁴: Rb–N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb–Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Sporządzone przez Agencję kwartalne sprawozdania budżetowe Rb–N i Rb–Z odzwierciedlają prawdziwy i rzetelny stan należności i zobowiązań na koniec 2011 r. Sprawozdania były przesłane do GUS w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁵.

W toku kontroli stwierdzono¹⁶, że dane za 2011 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności (Rb–N), rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie należności (Rb–UN), kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb–Z) oraz rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych (Rb–UZ) były zgodne z ewidencją księgową.

¹⁴ Według stanu na koniec czwartego kwartału 2011 r.

¹⁵ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹⁶ Badania sprawozdań dokonano na próbie dokumentów (danych z ewidencji księgowej) w Biurze Prezesa ANR.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie system rachunkowości oraz mechanizmy kontroli zarządczej dotyczące operacji finansowych i gospodarczych.

Wyniki przeprowadzonej przez NIK kontroli wykonania planów finansowych Agencji oraz Zasobu WRSP w 2010 r., jak również badanie przez biegłego rewidenta rocznych sprawozdań finansowych za 2010 r. nie wykazały uchybień w sposobie prowadzenia ksiąg rachunkowych. W okresie od poprzedniego badania nie został także zmieniony system finansowo księgowy. W związku z powyższym, w 2011 r., zgodnie z założeniami kontroli odstąpiono od szczegółowego badania ksiąg rachunkowych. Badanie 12 dowodów, (dobranych w sposób celowy) z określonych grup wydatków wykazało ich poprawność formalną i prawidłowość ujęcia w księgach.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji w 2011 r.

3.2. Plany finansowe Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

W planach finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2011 r., określonych w załączniku Nr 14 do ustawy budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. zaplanowano odpowiednio: przychody ogółem w kwotach 155.300 tys. zł i 2.946.000 tys. zł, a koszty ogółem w kwotach 160.300 tys. zł i 2.535.030 tys. zł.

W wyniku zmian planu finansowego Zasobu WRSP, dokonanych przez Prezesa ANR za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nastąpił wzrost planowanych przychodów ogółem o 242.900 tys. zł do kwoty 3.188.900 tys. zł oraz wzrost kosztów ogółem o 25.000 tys. zł do kwoty 2.561.030 tys. zł. Planowany wynik finansowy uległ zwiększeniu z kwoty 409.970 tys. zł do 627.870 tys. zł, tj. o 217.900 tys. zł. Planowane wpływy z gospodarowania mieniem Zasobu wzrosły o 140.700 tys. zł do kwoty 2.459.700 tys. zł, a wydatki także o 140.700 tys. zł do kwoty 1.510.100 tys. zł. Wielkość planowanej wpłaty do budżetu państwa nie uległa zmianie. Powyższe zmiany spowodowane były prognozami zwiększenia sprzedaży gruntów oraz wpływów z tytułu odpłatnego korzystania z mienia Zasobu. Z kolei wzrost wydatków wynikał między innymi z konieczności zwrotu nakładów

poniesionych przez dzierżawców nabywających mienie ZWRSP oraz wyższych niż planowano wydatków poniesionych w I połowie 2011 r. na opłaty adiacenckie i planistyczne, opłaty sądowe oraz wydatki wynikające z decyzji administracyjnych.

3.3. Wykonanie planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

3.3.1. Przychody Agencji Nieruchomości Rolnych

Przychody Agencji wyniosły 152.644,1 tys. zł i były niższe o 1,7% (tj. o 2.655,9 tys. zł) od zaplanowanych oraz wyższe o 3,4% (tj. o 4.959,3 tys. zł) od wykonanych w 2010 r.

Środki finansowe pobrane z Zasobu WRSP na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji wyniosły 145.300,0 tys. zł i były zgodne z planowanymi w ustawie budżetowej.

Pozostałe przychody wyniosły 7.344,1 tys. zł i były niższe o 26,6% (tj. o 2.655,9 tys. zł) od wielkości planowanej w wysokości 10.000,0 tys. zł. Przychody z tego tytułu dotyczyły przede wszystkim odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Agencji (5.104,1 tys. zł). Głównym powodem niepełnej realizacji pozostałych przychodów było wykonanie niższych niż planowane przychodów z najmu – czynsz z powierzchni wynajmowanych w budynkach stanowiących własność Agencji. Niższe były również przychody ze sprzedaży mienia własnego Agencji, z uwagi na mniejszą od zakładanej sprzedaż dotąd eksploatowanych samochodów.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych.

Zbiorcze zestawienie przychodów Agencji w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 2 do Informacji.

3.3.2. Przychody Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (układ memoriałowy)

Przychody ogółem Zasobu WRSP wyniosły 3.611.298,8 tys. zł i były wyższe o 13,2% (tj. o 422.398,8 tys. zł) od wielkości planowanej oraz wyższe od wykonanych w 2010 r. o 30,0% (tj. o 832.527,7 tys. zł).

Przychody ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP wyniosły łącznie 2.452.975,6 tys. zł i były niższe o 2,0% (tj. o 49.224,4 tys. zł) od planowanych w wysokości 2.502.200,0 tys. zł, ale wyższe o 35,2% (tj. o 638.205,4 tys. zł) w porównaniu z 2010 r.

Przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP wyniosły 508.816,4 tys. zł i były wyższe o 17,2% (tj. o 74.816,4 tys. zł) od wielkości planowanej oraz wyższe o 36,2% (tj. o 135.313,1 tys. zł) od wykonanych w 2010 r. Było to spowodowane przede wszystkim zwiększonymi przychodami z dzierżawy mienia Zasobu, wynikającymi z wyższej niż założono ceny pszenicy stanowiącej podstawę do ustalania należności za dzierżawę mienia Zasobu w pierwszym półroczu 2011 r.¹⁷.

Inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP (obejmujące przede wszystkim pozostałe przychody operacyjne oraz dopłaty obszarowe do gruntów rolnych w jgZ) wyniosły 79.692,6 tys. zł i były wyższe o 13,8% (tj. o 9.692,6 tys. zł) od wielkości planowanej oraz niższe o 48,4% (tj. o 74.705,1 tys. zł) od wykonanych w 2011 r. Wynikało to przede wszystkim z większej kwoty rozwiązanych odpisów aktualizujących należności, przychodów z tytułu odszkodowań, naliczonych kar oraz zwrotu kosztów sądowych. Wyższe od zakładanych były również przychody od jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zwrotu aktualnej wartości pieniężnej nieruchomości w trybie art. 24 ust. 5a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Przychody finansowe (w tym z tytułu odsetek) wyniosły łącznie 550.727,1 tys. zł i były wyższe o 260,7% (tj. o 398.027,1 tys. zł) od wielkości planowanej. Powodem wzrostu przychodów były przede wszystkim wyższe o 1.270,4% (tj. o 336.647,9 tys. zł) niż planowano pozostałe przychody finansowe, jak również przychody z tytułu odsetek o 49,0% (o 59.379,2 tys. zł) i dywidend z tytułu posiadanych przez ANR udziałów w spółkach o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej o 40,0% (o 2.000,0 tys. zł). Przyczyną tak dużego wzrostu pozostałych przychodów finansowych było przeszacowanie należności ze sprzedaży mienia Zasobu do aktualnej wartości wyrażonej w jednostkach naturalnych, wynikających ze wzrostu cen pszenicy w I półroczu 2011 r. w porównaniu z II półroczem 2010 r. (przeszacowanie wyniosło 351.402,1 tys. zł).

Pozostałe przychody¹⁸ wyniosły 19.087,1 tys. zł i były niższe o 36,4% (tj. o 10.912,9 tys. zł) od wielkości planowanej oraz niższe o 36,1% (tj. o 10.768,0 tys. zł) od wykonanych w 2010 r. Było to spowodowane niższymi od planowanych przychodami z tytułu działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej w związku ze sprzedażą browaru w Czarnkowie, niższymi

¹⁷ W założeniach do budowy planu finansowego na 2011 r. Agencja przyjęła, że ogłaszana przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie art. 39a ust. 7 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa średnia krajowa cena skupu pszenicy w 2011 r. wyniesie 67,9 zł za decytonę, natomiast w pierwszym półroczu 2011 r. wyniosła 93,7 zł za decytonę.

¹⁸ Na przychody z tego tytułu składają się przychody z działalności produkcyjnej i mieszkaniowej (z wyłączeniem wynajmu mieszkań) uzyskiwanych przez jgZ.

przychodów z tytułu polowań i usług hotelarskich w Ośrodkach Hodowli Zwierzyny oraz usług hotelarsko–gastronomicznych prowadzonych w Zespole Pałacowo–Parkowym w Czerniejewie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przychodów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Zbiorcze zestawienie przychodów Zasobu WRSP w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 1 do Informacji.

3.3.3. Wpływy Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – kierunki rozdysponowania środków Zasobu (układ kasowy)

Wpływy z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP w 2011 r. wyniosły 2.449.481,1 tys. zł i były wyższe o 0,4% (tj. o 10.218,9 tys. zł) od wielkości planowanej oraz wyższe o 16,6% (tj. o 348.574,8 tys. zł) od wykonanych w 2010 r.

Wpływy ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP wyniosły 1.928.187,9 tys. zł i były niższe od planowanych o 7,2% (tj. o 149.512,1 tys. zł). Było to spowodowane trudnościami w pozyskiwaniu przez kontrahentów kredytów na sfinansowanie zakupu nieruchomości. Dotyczyło to także dotychczasowych dzierżawców, którzy nie dysponowali wystarczającymi środkami na skorzystanie z pierwszeństwa nabycia. Skutkowało to koniecznością organizowania kolejnych przetargów na sprzedaż tej samej nieruchomości. Skuteczność przetargów zorganizowanych mierzona liczbą przetargów rozstrzygniętych (18,5 tys.) do liczby przetargów odbytych (93,6 tys.), wyniosła w 2011 r. 20%.

Wpływy z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu były wyższe o 31,1% (tj. o 109.067,1 tys. zł) od wielkości planowanej i wyniosły 460.067,1 tys. zł. Było to spowodowane przede wszystkim wyższą niż zakładano ceną skupu pszenicy zastosowaną do naliczenia czynszu dzierżawnego płatnego w 2011 r.

Inne wpływy z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu WRSP (w tym odsetki od środków na rachunkach bankowych) wyniosły 61.226,1 tys. zł i były wyższe o 97,5% (tj. o 30.226,1 tys. zł) od zaplanowanych. Przekroczenie tych wpływów było spowodowane wyższymi od zakładanych wpływami z tytułu odszkodowań oraz przepadłych wadiów. Wyższe były również wpływy z tytułu odzyskanych od dzierżawców i najemców odsetek ustawowych, w związku z niedotrzymaniem terminów spłat oraz zwrotu kosztów sądowych. Ponadto wyższe od zakładanych były wpływy z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych i lokat terminowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wpływów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Zbiorcze zestawienie wpływów Zasobu WRSP w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 3 do Informacji.

3.4. Należności Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Należności ogółem Agencji i Zasobu WRSP na koniec 2011 r. wyniosły 2.845.612,0 tys. zł i były wyższe o 34,1% (tj. o 724.357,2 tys. zł) od stanu należności na koniec 2010 r.

Należności Agencji wyniosły 4.610,0 tys. zł i były wyższe o 3,9% od wykazanych w 2010 r. Na koniec 2011 r. należności Zasobu WRSP zwiększyły się z 2.116.457,0 tys. zł do 2.841.002,0 tys. zł, tj. o 32,1%. W porównaniu do planu, poziom należności ANR był niższy o 17,7% (tj. 990,0 tys. zł), a należności ZWRSP były wyższe o 66,9% (tj. o 1.139.002,0 tys. zł). Obniżenie poziomu należności ANR było spowodowane niższymi niż w latach ubiegłych innymi należnościami krótkoterminowymi, obejmujących głównie rozrachunki z Zasobem WRSP oraz rozrachunki z pracownikami. Z kolei wzrost należności Zasobu WRSP wynikał przede wszystkim z przeszacowania należności z tytułu rozdysponowania mienia Zasobu WRSP wyrażonej w mierniku naturalnym w związku ze wzrostem ogłoszonej przez GUS średniej krajowej ceny skupu pszenicy z 67,9 zł/dt w II półroczu 2010 r. do 76,4 zł/dt w II półroczu 2011 r.

W 2011 r. wskaźnik spłacalności należności bieżących, z tytułu czynszu dzierżawnego, sprzedaży nieruchomości oraz ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego wyniósł ogółem 96,3% i w porównaniu z 2010 r. był niższy o 1,3 punktu procentowego.

Zaległe należności na koniec 2011 r. wyniosły 1.295.526,0 tys. zł i w porównaniu z 2010 r. wzrosły o 7,9%. W większości należności te dotyczyły niespłaconych kwot z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia oraz sprzedaży ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego (1.046.063 tys. zł), a także z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości (83.208 tys. zł).

Zaległości wymagalne z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia oraz sprzedaży ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego na koniec 2011 r. wyniosły 1.046.063 tys. zł i w porównaniu z 2010 r. były wyższe o 1,7% (tj. o 17.923 tys. zł). Zdaniem NIK, na zwiększenie stanu zaległych należności, poza wyżej wymienionym przeszacowaniem, miał wpływ spadek wskaźnika spłacalności należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia z 8,4% do 6,3%.

Należności wymagalne z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości Zasobu WRSP wynosiły na koniec 2011 r. 83.208 tys. zł i były wyższe o 17,7% (tj. o 12.491 tys. zł) w porównaniu z 2010 r. Dłużnicy Agencji uregulowali ogółem 6.062 tys. zł, tj. 7,3% należności wymagalnych z tytułu bezumownego użytkowania. W porównaniu z 2010 r., wskaźnik spłaty należności wzrósł o 2,7 punktu procentowego.

Agencja Nieruchomości Rolnych podejmowała działania mające na celu wyegzekwowanie tych należności, tj. między innymi poprzez wzywanie dłużników do zapłaty, kierowanie spraw na drogę sądową.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podejmowane przez Agencję działania mające na celu wyegzekwowanie należności Zasobu WRSP.

3.5. Umorzenia należności

W 2011 r. Agencja umorzyła należności Zasobu WRSP w łącznej kwocie 9.925 tys. zł, tj. o 62,9% większej niż 2010 r. (wzrost w porównaniu z 2010 r. o 3.832 tys. zł). Z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP umorzono 9.566 tys. zł, w tym bieżące należności w kwocie 2.721 tys. zł i zaległe – 6.845 tys. zł oraz z tytułu bezumownego użytkowania – 234 tys. zł i użytkowania wieczystego – 125 tys. zł.

Odroczono spłatę należności w łącznej kwocie 27.923 tys. zł, w tym bieżących należności 27.466 tys. zł i zaległych 445 tys. zł.

W 2011 r. wpłynęło do Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych 28 wniosków o umorzenie nieściągalnych należności w kwotach powyżej 100 tys. zł na łączną kwotę 23.247,3 tys. zł. W 15 przypadkach Prezes ANR wystąpił o zgodę do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wydanie pełnomocnictwa do umorzenia należności powyżej 100 tys. zł¹⁹. Do 31 grudnia 2011 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził zgodę na umorzenie należności na łączną kwotę 3.565 tys. zł wobec 3 podmiotów.

Podczas kontroli zbadano dokumentację dotyczącą umorzenia należności wobec 3 podmiotów²⁰. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dokonanie tych umorzeń

¹⁹ Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności Agencji Nieruchomości Rolnych oraz trybu postępowania w tych sprawach (Dz. U. Nr 210, poz. 1619 ze zm.).

²⁰ Kontroli poddano dokumentację wszystkich wniosków, w stosunku do których w 2011 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził zgodę na umorzenie.

należności zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2²¹ oraz §2 ust. 4²² rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odraczania, rozłożenia na raty lub umarzenia należności Agencji Nieruchomości Rolnych oraz trybu postępowania w tych sprawach.

3.6. Koszty Agencji Nieruchomości Rolnych

Koszty Agencji ogółem wyniosły 149.573,6 tys. zł i były niższe od wielkości planowanej o 6,7% (tj. o 10.726,4 tys. zł). Niższe od planowanych były wszystkie pozycje kosztów Agencji. W porównaniu z 2010 r. koszty poniesione przez ANR w 2011 r. były wyższe o 4,7% (tj. o 6.747,7 tys. zł).

Koszty wynagrodzeń wyniosły 97.844,9 tys. zł i były niższe o 0,7% od planowanych, a składki na ubezpieczenia społeczne stanowiły kwotę 2.376,5 tys. zł – niższą o 2,5% od planowanej.

Koszty amortyzacji wyniosły 4.851,4 tys. zł i były niższe o 3,0% (tj. o 148,6 tys. zł) od planowanych.

Niższe od planowanych były także pozostałe koszty Agencji, w tym:

- koszty materiałów i energii, które wyniosły 4.227,2 tys. zł i były niższe o 22,4% (tj. o 1.222,8 tys. zł) od planowanych;
- koszty remontów, które wyniosły 1.438,7 tys. zł i były niższe o 34,6% (tj. o 761,3 tys. zł) od planowanych;
- na pozostałe usługi obce poniesiono koszty w kwocie 12.651,1 tys. zł, która była niższa o 32,7% (tj. o 6.148,9 tys. zł) od zaplanowanej;
- składki na Fundusz Pracy stanowiły kwotę 1.730,5 tys. zł – niższą o 19,5% (tj. o 419,6 tys. zł) od planowanej;
- inne koszty funkcjonowania (ubezpieczenia, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, podatki i opłaty, podróże służbowe oraz inne koszty) wyniosły 14.453,4 tys. zł i były niższe o 6,8% (tj. o 1.046,6 tys. zł) od wielkości planowanej.

Niższe niż planowane wykonanie kosztów było spowodowane między innymi: niższymi od zakładanych kosztami zużycia energii, paliwa oraz mniejszym zużyciem materiałów

²¹ Należności mogą być umorzone w całości lub w części, z powodu ich nieściągalności, jeżeli dłużnik będący osobą prawną został wykreślony z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność.

²² Agencja może, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, umorzyć w całości lub w części należności przysługujące od jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy społeczne związane z realizacją ustawowych zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego.

biurowych i eksploatacyjnych, niższych, od przewidywanych w kosztorysach, kosztów wykonania remontów budynków oddziałów terenowych przez firmy wyłonione w przetargach publicznych (ponadto OT w Lublinie zrezygnował z przeprowadzenia remontu pomieszczeń biurowych, poniósł również niższe koszty okresowego przeglądu okien wraz z ich konserwacją), niższych kosztów poniesionych na usługi informatyczne, usługi pocztowe i łączności oraz kosztów najmu pomieszczeń biurowych. Ponadto w Biurze Prezesa zrezygnowano z przebudowy systemów finansowo–księgowego (KP, FIX, ST), windykacji należności (WN) oraz ewidencji gruntów (SEG).

Wydatki za posiadane 40 radioodbiorników i 11 telewizorów w Biurze Prezesa ANR w wysokości 4,0 tys. zł, zostały dokonane przez Agencję zgodnie z art. 2 i 3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych²³.

Największy udział w kosztach ogółem ANR miały wynagrodzenia, tj. 65,4% (w 2010 r. 65,2%). Udział kosztów pozostałych usług obcych wyniósł w 2011 r. 8,5% i był również na poziomie 2010 r. (9,0%).

W 2011 r. Agencja osiągnęła dodatni wynik finansowy w wysokości 3.070,5 tys. zł, zamiast planowanej straty w wysokości 5.000,0 tys. zł.

Osiągnięcie w 2011 r. dodatniego wyniku finansowego skutkowało zwiększeniem stanu środków pieniężnych na rachunkach bankowych Agencji oraz zwiększeniem stanu środków funduszu rezerwowego. Stan środków pieniężnych Agencji na koniec 2011 r. wyniósł 113.689,7 tys. zł i był o 1,6% wyższy niż na koniec 2010 r. (111.872,7 tys. zł), natomiast stan funduszu rezerwowego wynosił na koniec 2011 r. 82.594,6 tys. zł i był o 6,2% (tj. o 6.502,3 tys. zł) wyższy w porównaniu z 2010 r.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. Agencja Nieruchomości Rolnych, zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych²⁴, stała się agencją wykonawczą. W myśl art. 22 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, Agencja Nieruchomości Rolnych, jako agencja wykonawcza, jest obowiązana do odprowadzenia nadwyżki środków uzyskanych w ramach własnej gospodarki finansowej do budżetu państwa. Agencja uzyskaną nadwyżkę za 2012 r. do budżetu państwa przekaże w terminie do 30 czerwca 2013 r.

²³ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

²⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

W 2011 r. na działania informacyjno-promocyjne, między innymi na rzecz zwiększenia sprzedaży nieruchomości będących w Zasobie WRSP, Agencja poniosła koszty ogółem w kwocie 5.980,7 tys. zł. W porównaniu z 2010 r. były one większe o 24,5% (tj. o 1.178,0 tys. zł). Największy udział w tej grupie stanowiły koszty dotyczące rozdysponowania mienia Zasobu (wykazy, ogłoszenia i informacje o przetargach) – 59,1% (3.535,8 tys. zł), koszty działań informacyjnych (prowadzonych w prasie, radiu, telewizji, internecie) – 11,0% (658,0 tys. zł) oraz działań promocyjnych dotyczących rozdysponowania mienia Zasobu oraz prezentacji wizerunku Agencji – 29,9% (1.786,9 tys. zł).

Podczas kontroli stwierdzono, że w Regulaminie Organizacyjnym Biura Prezesa Agencji²⁵ nie określono komórki organizacyjnej odpowiadającej za planowanie, koordynowanie, realizację i ocenę skuteczności działań promocyjnych Agencji. Oddziały Terenowe Agencji, pomimo że konsultowały wybrane działania promocyjne z Biurem Prezesa, nie informowały Biura Prezesa o ich efektach i kosztach. Ponadto nie został opracowany plan działań promocyjnych na 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych.

Zbiorcze zestawienie kosztów Agencji poniesionych w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 2 do Informacji.

3.7. Koszty Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 2.859.678,7 tys. zł i były wyższe o 11,7% (tj. o 298.648,7 tys. zł) od wielkości planowanej, w związku z wyższymi kosztami przekazów zewnętrznych (do Budżetu Państwa oraz Funduszu Rekompensacyjnego) oraz wyższymi kosztami gospodarowania mieniem Zasobu. Przekazy zewnętrzne wyniosły 1.845.007,0 tys. zł i były wyższe o 8,7% (tj. o 147.757,0 tys. zł) od planowanych. Zasadniczym tego powodem były wyższe o 8,2% (tj. o 131.371,4 tys. zł) od planowanej kwota nadwyżki wpływów nad wydatkami, która podlega przekazaniu do budżetu państwa, co z kolei wynikało przede wszystkim z niższych o 33,8% wydatków w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu. W 2011 r. z tego tytułu przekazano do budżetu państwa kwotę 1.724.971,4 tys. zł.

²⁵ Zarządzenie nr 05/10 Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych z dnia 9 marca 2010 r. o zmianie Zarządzenia nr 20/09 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Biura Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych oraz w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu Regulaminu Organizacyjnego Biura Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych.

Ponadto z kwoty przekazów zewnętrznych, 120.035,5 tys. zł stanowiła kwota rocznego zobowiązania wobec Funduszu Rekompensacyjnego za 2011 r. Zasilenie tego Funduszu w 2011 r. stanowiło 18,9% kwoty przekazanej w 2010 r. (634.586,3 tys. zł) i wynikało z wprowadzonych zmian w naliczaniu tych zobowiązań.

Koszt z tytułu przekazu środków na koszty funkcjonowania Agencji wyniósł 145.300,0 tys. zł i był zgodny z wielkością planowaną.

Z tytułu gospodarowania mieniem Zasobu WRSP koszty wyniosły 869.371,7 tys. zł i były wyższe o 21,0% (tj. o 150.891,7 tys. zł) od wielkości planowanej. Niższe od wielkości planowanych były niemal wszystkie pozycje kosztów gospodarowania mieniem Zasobu, z wyjątkiem kosztów finansowych.

Koszt amortyzacji mienia Zasobu WRSP wyniósł 106.528,5 tys. zł i był niższy o 15,5% (tj. o 19.471,5 tys. zł) od wielkości planowanej. Powodem zmniejszenia kosztów amortyzacji było większe od zakładanego rozdysonowanie nieruchomości zabudowanych, przez co zmniejszyła się wartość majątku Zasobu podlegająca amortyzacji.

Na materiały i energię zostały poniesione koszty w wysokości 17.611,5 tys. zł – niższe o 20,3% (tj. o 4.488,5 tys. zł) od wielkości planowanej. Koszty zużycia materiałów i energii ponoszone są przede wszystkim w jgZ (w 2011 r. stanowiły 94,6% kosztów z tego tytułu). Niższe od planowanego wykonanie tej pozycji kosztów było spowodowane niższymi kosztami pasz, nasion i nawozów w jgZ prowadzących działalność produkcyjną, a także mniejszym niż zakładano wykorzystaniem energii oraz materiałów potrzebnych do bieżącego funkcjonowania (woda, materiały biurowe, gospodarcze).

Koszty remontów wyniosły 19.713,2 tys. zł i był niższe o 44,6% (tj. o 15.886,8 tys. zł) od zaplanowanych. Wynikało to z mniejszego zakresu robót dotyczących mienia pozostającego w Zasobie WRSP oraz przedłużającymi się procedurami wyłaniania wykonawców w trybie ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Koszt usług obcych wyniósł 68.373,2 tys. zł i był niższy o 41,6% (tj. o 48.626,8 tys. zł) od planowanych. Niższe wykonanie tej pozycji kosztów wynikało z długotrwałych procedur wyłaniania wykonawców oraz przesunięcia terminów realizacji umów na usługi w zakresie regulacji stanów prawnych nieruchomości, robót geodezyjnych, wycen majątkowych oraz w zakresie rozbiórki i utylizacji nieprzydatnych składników mienia Zasobu. W procedurze przetargowej uzyskano także niższe od zakładanych ceny

na wykonanie rozbiórek budynków i budowli oraz utylizacji azbestu, wycen majątkowych oraz usług geodezyjnych, a także niższe od zakładanych były koszty dozoru.

Koszty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) wyniosły 81.598,7 tys. zł i były niższe o 2,0% (tj. o 1.681,3 tys. zł) od zaplanowanych. Niższe o 2,4% od planowanych były koszty składek na ubezpieczenie społeczne, które wyniosły 10.736,4 tys. zł. Niższe o 22,1% od planowanych były także koszty składek na Fundusz Pracy, które wyniosły 1.401,3 tys. zł. Koszty innych świadczeń na rzecz pracowników wyniosły 1.950,1 tys. zł i były niższe o 11,4% od planowanych.

Koszt bezzwrotnej pomocy finansowej dla jednostek sektora finansów publicznych wyniósł 36.657,2 tys. zł i był niższy o 6,7% (tj. o 2.642,8 tys. zł) od wielkości planowanej. Koszt bezzwrotnej pomocy finansowej dla pozostałych jednostek spoza sektora finansów publicznych wyniósł 8.067,3 tys. zł i był wyższy o 0,8% (tj. o 67,3 tys. zł) od wielkości planowanej.

Pozostałe koszty rodzajowe wyniosły 6.220,3 tys. zł i były niższe o 24,1% (tj. o 1.979,7 tys. zł) od zaplanowanych i wynikało z niższych niż zakładano kosztów ubezpieczeń majątkowych oraz kosztów utrzymania zasobów mieszkaniowych.

Pozostałe koszty operacyjne (w tym koszty z tytułu odpisów aktualizujących przeterminowane należności główne) wyniosły 118.141,7 tys. zł i były niższe o 12,5% (tj. o 16.858,3 tys. zł) od kosztów planowanych. Było to spowodowane przede wszystkim niższymi od planowanych odpisami aktualizującymi należności (o 11.624,2 tys. zł) oraz niższymi od zakładanych odpisami przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych należności (o 2.067,7 tys. zł). Niższe były również kary i odszkodowania (o 1.041,9 tys. zł) oraz inne koszty operacyjne (o 2.124,5 tys. zł).

Koszty podatków i opłat wyniosły 49.778,3 tys. zł i były niższe o 7,8% (tj. o 4.221,7 tys. zł) od wielkości planowanej. Niższe wykonanie tej pozycji planu było spowodowane niższym kosztem opłat sądowych, planistycznych i adiacenckich oraz opłat za wypisy i wyrisy.

Koszty finansowe wyniosły 356.681,8 tys. zł i były wyższe o 296,3% (tj. o 266.681,8 tys. zł) od wielkości planowanej. Było to spowodowane przede wszystkim wyższym przeszacowaniem należności ze sprzedaży mienia Zasobu do aktualnej wartości wyrażonej w miernikach naturalnych (w związku ze zmianą średniej ceny pszenicy ogłaszanej przez GUS) oraz wyższymi niż zakładano kosztami dotyczącymi odpisów aktualizujących wartość naliczonego,

a niezapłaconego oprocentowania i odsetek za zwłokę od należności z tytułu rozdysponowania mienia Zasobu.

Wynik finansowy, ustalony w planie Zasobu WRSP po zmianach w wysokości 627.870,0 tys. zł, został osiągnięty w kwocie 751.620,1 tys. zł. Było to spowodowane przede wszystkim wyższymi przychodami finansowymi oraz przychodami z tytułu odpłatnego gospodarowania mieniem Zasobu WRSP, które były wyższe odpowiednio o 260,7% (tj. o 398.027,1 tys. zł) i o 17,2% (tj. o 74.816,4 tys. zł) od wielkości planowanych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację kosztów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Zbiorcze wykonanie kosztów Zasobu WRSP w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 1 do Informacji.

3.8. Wydatki Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa – kierunki rozdysponowania środków Zasobu (układ kasowy)

Wydatki Zasobu WRSP ogółem wyniosły 1.780.599,4 tys. zł i były wyższe o 17,9% (tj. o 270.499,4 tys. zł) od wielkości planowanej. Wydatki były niższe od kosztów, bowiem nie obejmowały zobowiązań, kosztów finansowych, amortyzacji oraz odpisów aktualizujących należności w łącznej wysokości ponad 1 mld zł.

Wydatki z tytułu przekazów zewnętrznych wyniosły 1.287.687,7 tys. zł i były wyższe o 53,3% (tj. o 447.587,7 tys. zł) od wielkości planowanej. Było to spowodowane uzyskaniem w 2010 r. wyższych od oczekiwanych wpływów ze sprzedaży nieruchomości Zasobu oraz niższą od zakładanej kwotą wydatków w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu.

Zgodnie z art. 20 ust. 5a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, do końca czerwca 2011 r. została przekazana na rachunek dochodów budżetu państwa kwota 1.023.101,4 tys. zł z tytułu nadwyżki wpływów z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP nad wydatkami za 2010 r.

Agencja Nieruchomości Rolnych – zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej – odprowadziła do Funduszu Rekompensacyjnego kwotę 264.586,3 tys. zł (146,1% wielkości planowanych), w tym kwartalne zaliczki w łącznej kwocie 181.100,0 tys. zł (100% planu) oraz kwotę 83.486,3 tys. zł stanowiącą różnicą między zobowiązaniem wobec Funduszu Rekompensacyjnego za 2010 r., wykazany

w zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi sprawozdaniu finansowym Zasobu WRSP za 2010 r. (634.586,3 tys. zł), a kwotą zaliczek odprowadzonych do Funduszu za 2010 r. (551.100,0 tys. zł). Z uwagi na większą o 21% powierzchnię gruntów sprzedanych w 2010 r. w trybie przetargowym, zobowiązanie wobec Funduszu Rekompensacyjnego było wyższe o wyżej wymienioną kwotę 83.486,3 tys. zł od odprowadzonych zaliczek.

Pobrane z Zasobu WRSP środki przekazywane na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji wyniosły 145.300,0 tys. zł i były zgodne z wielkością zapisaną w ustawie budżetowej na rok 2011.

Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wyniosły łącznie 347.611,7 tys. zł i były niższe o 33,8% (tj. o 177.088,3 tys. zł) od wielkości planowanej. Niższe od planowanych były wszystkie pozycje wydatków w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z wyjątkiem wpłat do urzędu skarbowego z tytułu podatku VAT.

Wydatki na inwestycje i remonty wyniosły 35.865,8 tys. zł i były niższe o 78,3% (tj. o 129.334,2 tys. zł) od wielkości planowanej. Niższe o 125.633,2 tys. zł od wielkości ujętych w planie były wydatki na inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu. Było to spowodowane późniejszym niż zakładano rozpoczęciem robót z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne w I kwartale 2011 r., czasochłonną procedurą przetargową związanej z wyłanianiem wykonawców robót, opóźnieniem w uruchomieniu procedury zamówień publicznych na roboty remontowe i inwestycyjne oraz brakiem wykonawców robót budowlano-remontowych. Niższe były również wydatki związane ze zwrotem nakładów dotychczasowym dzierżawcom. Wynikało to z mniejszej sprzedaży realizowanej w ramach pierwszeństwa nabycia.

Wydatki z tytułu realizacji ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego²⁶ wyniosły 1.299,0 tys. zł i były o 56,3% (tj. o 3.701,0 tys. zł) niższe niż planowano. Niższe wydatki na realizację tej ustawy, tj. na zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu, wynikały z tego, że duża część nieruchomości w obrocie monitorowanym przez ANR w 2011 r. ze względu na niewielką powierzchnię nie była nabywana przez Agencję.

Wydatki na bezzwrotną pomoc finansową wyniosły 43.799,0 tys. zł i były niższe o 7,4% (tj. o 3.501,0 tys. zł) od wielkości planowanej. Podstawą planowania tych wydatków były podpisywane z gminami i spółdzielniami mieszkaniowymi porozumienia o bezzwrotnej

²⁶ Dz. U. Nr 64, poz. 592 ze zm.

pomocy finansowej. Wynikłe opóźnienia w realizacji wydatków leżały po stronie beneficjentów i powstały w związku z długotrwałymi procedurami dotyczącymi wyłaniania wykonawców w trybie zamówień publicznych lub brakiem środków własnych na realizację planowanych inwestycji.

Wydatki na utrzymanie zasobów mieszkaniowych wyniosły 1.082,1 tys. zł i były niższe o 36,3% (tj. o 617,9 tys. zł) od wielkości planowanej. Poniesiono niższe niż planowano wydatki z tytułu dopłat do mieszkań emerytów i rencistów oraz wydatki dotyczące zapłaty zobowiązań nieuregulowanych wobec wspólnot mieszkaniowych i innych zarządców.

Wydatki na utrzymanie mienia niezagospodarowanego (w tym podatki, ubezpieczenia, dozór) wyniosły 33.423,5 tys. zł i były niższe o 10,9% (tj. o 4.076,5 tys. zł) od wielkości planowanej. Niższe wydatki dotyczyły likwidacji nieprzydatnych składników mienia (rozbiórka budynków i utylizacja azbestu) oraz niższych wydatków na zabezpieczenie i dozór mienia Zasobu WRSP. Niższe były również wydatki z tytułu podatku rolnego i od nieruchomości.

Wydatki związane z rozdysponowaniem mienia Zasobu WRSP²⁷ wyniosły 44.668,9 tys. zł i były niższe o 42,0% (tj. o 32.331,1 tys. zł) od wielkości planowanej. Wpłynęły na to przede wszystkim długotrwałe procedury przetargowe w trybie zamówień publicznych na usługi geodezyjne i wyceny nieruchomości, niższe od zakładanych wydatki dotyczące regulacji stanów prawnych gruntów oraz usług geodezyjnych i wycen majątkowych.

Pozostałe wydatki wyniosły 91.446,2 tys. zł i były niższe o 4,7% (tj. o 4.553,8 tys. zł) od wielkości planowanej.

Wydatki na funkcjonowanie jgZ wyniosły 97.326,2 tys. zł i były niższe o 2,7% (tj. o 2.673,8 tys. zł) od wielkości planowanej.

Ustalona w planie finansowym Zasobu WRSP nadwyżka wpływów nad wydatkami w kwocie 949.600,0 tys. zł, została zrealizowana w 70,4%, tj. w wysokości 668.881,7 tys. zł. Spowodowane to było głównie wyższymi o 17,9% wydatkami ogółem.

Stan środków pieniężnych na koniec 2011 r. wyniósł 1.831.147,6 tys. zł i był wyższy o 7,9% (tj. o 133.698,6 tys. zł) od planowanego. Większość tej kwoty, tj. 1.500.000 tys. zł, stanowiły wpłaty kwartalnych zaliczek nadwyżki uzyskanej z gospodarowania mieniem Zasobu, przekazane zgodnie z załączonym do planu finansowego Zasobu WRSP

²⁷ W pozycji tej wykazywane są wydatki na prace geodezyjne, wyceny majątkowe, opłaty za wypisy i wyrisy, czynności notarialne i prawne, ogłoszenia i artykuły prasowe oraz pozostałe.

harmonogramem²⁸. Stan środków po uwzględnieniu wpłat zaliczki na koniec 2011 r. wyniósł 331.147,6 tys. zł.

Razem wpłaty ANR do budżetu państwa w 2011 r. wyniosły 2.523.101,4 tys. zł, z tego: 1.023.101,4 tys. zł – nadwyżka za 2010 r. oraz 1.500.000,0 tys. zł – wpłata zaliczek nadwyżki za 2011 r.

Razem przekazy zewnętrzne w 2011 r. wyniosły 2.787.687,7 tys. zł, z tego: 2.523.101,4 tys. zł stanowiła wpłata do budżetu państwa, a 264.586,3 tys. zł – wpłata do Funduszu Rekompensacyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Zbiorcze zestawienie wydatków Zasobu WRSP – kierunki rozdysponowania środków finansowych stanowiących mienie Zasobu WRSP w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 3 do Informacji.

3.9. Dotacje

W 2011 r. Agencja Nieruchomości Rolnych nie otrzymała dotacji budżetowych.

3.10. Zatrudnienie i wynagrodzenia

W 2011 r. zatrudnienie w ANR w przeliczeniu na pełne etaty wynosiło 1.016 (wzrost o 8,0% w porównaniu z 2010 r.) i nie przekroczyło zaplanowanej wielkości 1.060 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło 7.650 zł i było niższe o 6,0% w porównaniu do wykonania w 2010 r. Koszty wynagrodzeń ogółem zostały zrealizowane w kwocie 97.844,9 tys. zł, tj. w 99,3% i były wyższe o 5,0% od wynagrodzeń w 2010 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób kierujących ANR w 2011 r. (Prezes i Wiceprezesi) przypadające na etat wyniosło 22.333 zł i było wyższe o 6,9% od wynagrodzenia w 2010 r. (20.889 zł). Przeciętne wynagrodzenie osób kierujących ANR w 2011 r. było zgodne z uregulowaniami zawartymi w art. 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²⁹.

²⁸ Art. 34 ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 238, poz. 1578, ze zm.) zobowiązuje Agencję do przekazywania do budżetu państwa, począwszy od 2011 r., kwoty stanowiącej różnicę między środkami uzyskanymi z gospodarowania mieniem Zasobu, a środkami wydatkowanymi na realizację jej ustawowych zadań, w formie zaliczek kwartalnych, w wysokości ustalonej w rocznym planie finansowym Zasobu.

²⁹ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

W 2011 r. zatrudnienie w jednostkach gospodarczych Zasobu, w przeliczeniu na pełne etaty wynosiło 1.179 i uległo zmniejszeniu o 139 etatów w porównaniu z 2010 r. Zatrudnienie w tych jednostkach nie przekroczyło planowanego zatrudnienia (1.230) oraz nie spowodowało przekroczenia ustalonego przez Prezesa ANR funduszu wynagrodzeń. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w jgZ na etat w 2011 r. wyniosło 4.432 zł i było wyższe o 4,2% w porównaniu z 2010 r. (4.253 zł).

Zestawienie zatrudnienia i wynagrodzenia w Agencji w 2011 r. przedstawiono w załączniku Nr 4 do Informacji.

3.11. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Agencji zaplanowane w 2011 r. na 7.300,0 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 5.093,3 tys. zł i były niższe od wielkości planowanej o 30,2% (tj. o 2.206,7 tys. zł). Wydatki na rozwój systemu informatycznego (zakup sprzętu i oprogramowania) wyniosły 3.034 tys. zł, na zakup samochodów na potrzeby oddziałów terenowych i Biura Prezesa – 1.291 tys. zł, na zakup wyposażenia biur (bez komputerów) – 595 tys. zł oraz na inwestycje modernizacyjne w budynkach oddziałów terenowych Agencji – 173 tys. zł. Niższe, od zakładanych na etapie budowy projektu planu finansowego, były przede wszystkim wydatki na: rozwój systemu informatycznego o około 40% oraz wyposażenie biur (bez komputerów) o około 34%. W Oddziale Terenowym w Lublinie nie wykorzystano środków zaplanowanych na realizację zadań inwestycyjnych w budynku biurowym. Z powodu braku zgody udziału w kosztach wszystkich współwłaścicieli budynku, nie doszła do skutku przebudowa schodów zewnętrznych do budynku wraz z dwoma pochylniami dla osób niepełnosprawnych oraz instalacja dźwiękowego systemu ostrzegawczego, zgodnie z nakazem Miejskiej Komendy Straży Pożarnej. Wydatki na inwestycje modernizacyjne w budynkach oddziałów terenowych Agencji były mniejsze od planowanych o około 13%.

Wydatki majątkowe Zasobu WRSP w 2011 r. na zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu wyniosły 1.299 tys. zł i były niższe o 74% (tj. o 3.701 tys. zł) od limitu wydatków na ten cel określonego w planie finansowym po zmianach (5.000 tys. zł). Niższe wydatki na realizację tej ustawy, tj. na zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu, wynikały z tego, że duża część nieruchomości w obrocie monitorowanym przez ANR w 2011 r. ze względu na niewielką powierzchnię nie była nabywana przez Agencję.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków majątkowych.

3.12. Zobowiązania Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Łączne zobowiązania Agencji i Zasobu WRSP na koniec 2011 r. wyniosły 918.436 tys. zł i były niższe o 31,7% (tj. o 425.482 tys. zł) w porównaniu z 2010 r. Zmniejszenie zobowiązań w 2011 roku w stosunku do roku 2010 było spowodowane głównie obniżeniem kwoty zobowiązań publicznoprawnych Zasobu WRSP.

Zobowiązania ANR na koniec 2011 r. wyniosły 6.194 tys. zł (bez rezerw na zobowiązania) i były niższe od zobowiązań na koniec 2010 r. o 9% (tj. o 640 tys. zł). Na koniec 2011 r., podobnie jak w 2010 r., Agencja nie posiadała zobowiązań długoterminowych. Kwota zobowiązań ANR obejmowała:

- zobowiązania publiczno–prawne w kwocie 2.691 tys. zł, które dotyczyły podlegających zapłacie w roku obrotowym 2012, zobowiązań z tytułu podatków i opłat (1.073 tys. zł), składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy (1.570 tys. zł), należnych wpłat na rzecz PFRON oraz z tytułu innych zobowiązań publicznoprawnych (48 tys. zł),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w wysokości 1.981 tys. zł, dotyczyły dostaw i usług, których termin płatności przypadał po 31 grudnia 2011 r. i obejmowały one zobowiązania z tytułu usług informatycznych, zakupu sprzętu informatycznego i biurowego oraz samochodów służbowych,
- inne zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) w kwocie 1.522 tys. zł.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2011 r. wyniosły 424.800 tys. zł (bez rezerw na zobowiązania) i były niższe od zobowiązań na koniec 2010 r. o 68% (tj. o 912.242 tys. zł). Obniżenie kwoty zobowiązań publicznoprawnych Zasobu WRSP na koniec 2011 r. w porównaniu ze stanem na koniec 2010 r. (o 944.669 tys. zł) dotyczyło przede wszystkim zobowiązań wobec budżetu państwa oraz Funduszu Rekompensacyjnego i wynikało ze zmian przekazywania nadwyżek środków oraz sposobu naliczania zobowiązań wobec Funduszu.

Powyższa kwota obejmowała:

- zobowiązania publiczno–prawne w kwocie 333.186 tys. zł (w porównaniu z 2010 r. były niższe o 944.669 tys. zł), które dotyczyły podlegających zapłacie w roku obrotowym 2012, zobowiązań z tytułu podatków i opłat (331.633 tys. zł³⁰), składek na ubezpieczenie społeczne

³⁰ Kwota zobowiązań z tytułu podatków i opłat obejmuje między innymi zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zobowiązań wobec budżetu państwa za 2011 r. z tytułu art. 20 ust. 5a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa w kwocie 224.971,4 tys. zł oraz zobowiązania wobec Funduszu Rekompensacyjnego w kwocie 90.035,5 tys. zł.

- i Fundusz Pracy (1.535 tys. zł), należnych wpłat na rzecz PFRON oraz z tytułu innych zobowiązań publicznoprawnych (19 tys. zł),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w wysokości 8.129 tys. zł (wzrost o 5% w porównaniu z 2010 r.), których termin płatności przypadał po 31 grudnia 2011 r.,
 - zaliczki za otrzymane dostawy, inne zobowiązania krótkoterminowe (przede wszystkim wadia i kaucje) oraz fundusze specjalne (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) w kwocie 83.525 tys. zł.

Na koniec 2011 r. kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wynosiła 537 tys. zł, które stanowiły kaucje wpłacone przez dzierżawców mienia Zasobu, stanowiące zabezpieczenie wykonania długoterminowych umów dzierżawy.

3.13. Poręczenia i gwarancje kredytowe udzielone przez Agencję

W 2011 r. Agencja nie udzielała poręczeń i gwarancji kredytowych. Na koniec grudnia 2011 r. czynnymi poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w latach poprzednich objęte były 2 podmioty na łączną kwotę 345,1 tys. zł. Nie przekroczono planowanego limitu poręczeń i gwarancji w wysokości 10.000,0 tys. zł. Należności Agencji z tytułu zrealizowanych poręczeń i gwarancji kredytowych w kwocie 1.029,9 tys. zł są dochodzone w postępowaniach egzekucyjnych.

3.14. Kontrola wewnętrzna i audyt wewnętrzny w Agencji

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie nadzór nad wykonywaniem zadań Agencji, sprawowany przez kontrolę wewnętrzną oraz audyt wewnętrzny.

Nadzór nad wykonywaniem zadań ANR sprawowany był przez wyznaczone do tego celu komórki organizacyjne kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. Komórki te działały na podstawie zatwierdzonych przez Prezesa ANR procedur oraz okresowych planów kontroli. Wyniki działań powyższych komórek zostały wykorzystane przez kierownictwo Agencji.

Zespół Kontroli Wewnętrznej przeprowadził w 2011 r. łącznie 37 kontroli, w tym 30 kontroli planowych i 7 kontroli doraźnych. Tematy kontroli planowych dotyczyły między innymi: prawidłowości udzielania, przez oddziały terenowe Agencji, bezzwrotnej pomocy finansowej; stanu rozpatrywania wniosków dzierżawców nieruchomości Zasobu WRSP, w sprawie nabywania dzierżawionych nieruchomości w trybie pierwszeństwa w nabyciu; stanu zatrudnienia w jednostkach gospodarczych Zasobu; stanu rozpatrywania wniosków byłych właścicieli i ich spadkobierców w sprawie sprzedaży nieruchomości w ramach pierwszeństwa w nabyciu oraz realizacji zalecenia Prezesa ANR dotyczącego

zintensyfikowania działań zmierzających do trwałego rozdysponowania pozostających w Zasobie lokali mieszkalnych.

Przeprowadzono również postępowania wyjaśniające w stosunku do 397 skarg i wniosków, które wpłynęły w 2011 r. do ANR, w tym do Biura Prezesa ANR – 237. Z ogólnej liczby skarg i wniosków załatwiono we własnym zakresie 364, tj. 91,7%, a pozostałe przekazano do załatwienia według właściwości.

Zespół Audytu Wewnętrznego zrealizował 4 zaplanowane zadania, które dotyczyły: kosztów i wydatków związanych z gospodarowaniem mieniem Zasobu WRSP, postępowania w sytuacjach korupcyjnych i zadaniach wrażliwych, sprawozdań F-01 oraz kosztów funkcjonowania i wydatków majątkowych Agencji. Kierownictwo Agencji podjęło działania w celu realizacji wniosków wynikających z ustaleń poszczególnych zadań audytowych.

3.15. Pożyczki udzielone przez Agencję

Na koniec 2011 r. stan należności, z tytułu kwot głównych pożyczek udzielonych przez ANR w poprzednich latach, wynosił 3.038,0 tys. zł i był o 41,8% niższy niż na koniec 2010 r. (5.217,8 tys. zł). Należności te dochodzone są w postępowaniach egzekucyjnych. W 2011 r. Agencja nie udzieliła nowych pożyczek.

3.16. Zadania ujęte w projektach planowanych w 2011 r. wydatków ANR w układzie zadaniowym

ANR przyjęła w projektach planów finansowych na 2011 r. cele działania i mierniki ich realizacji. Cel działalności Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa określony został jako sprzedaż, nieodpłatne przekazanie i wydzierżawienie oraz przygotowanie do prywatyzacji mienia ZWRSP, z wykorzystaniem dwóch mierników realizacji, tj.:

- udział powierzchni gruntów sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych w danym roku w powierzchni gruntów ZWRSP na początku roku (w %), jego wartość określono w planie na 2011 r. w wysokości – 7,3% oraz
- udział powierzchni gruntów wydzierżawionych na koniec roku w powierzchni ZWRSP na początek roku (w %) w wysokości 75,5%.

ANR jako cel działania przyjęła również zapewnienie sprawnego funkcjonowania ANR i realizacji celów określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, dla którego określono mierniki:

- udział wydatków na koszty funkcjonowania ANR w wydatkach Zasobu ogółem w wysokości 5,1% oraz w części planów D dla Agencji, dla tego samego celu, przyjęto miernik,
- udział kosztów funkcjonowania ANR w przychodach ZWRSP ogółem w wysokości 5,4%.

W 2011 r. osiągnięto mierniki na poziomie zbliżonym do planowanego. Sprzedaż gruntów została wykonana na poziomie 7,2% (plan 7,3%), dzierżawa gruntów na poziomie 72,9% (plan 75,5%), wskaźniki finansowe na poziomie 4,4% i 4,1% (plan odpowiednio 5,1% i 5,4%). Przyczyną nieosiągnięcia wskaźników było niezrealizowanie planu sprzedaży i nieodpłatnego przekazania gruntów oraz zmniejszenie liczby umów dzierżawy.

3.17. Inne ustalenia kontroli

1. Na koniec 2011 r. w Zasobie WRSP pozostawało 1.953.996 ha gruntów i ich powierzchnia była mniejsza o 6, 9% (tj. o 145.355 ha) niż na koniec 2010 r., w tym:
 - w dzierżawie było 1.465.358 ha (o 121.458 ha mniej niż na koniec 2010 r., tj. o 7,7%),
 - w wieczystym użytkowaniu było 53.695 ha (o 434 ha więcej niż na koniec 2010 r., tj. o 0,8%),
 - w trwałym zarządzie pozostawało 21.158 ha (o 4.081 ha mniej niż na koniec 2010 r., tj. o 16,2%),
 - w administrowaniu produkcyjnym – 2.086 ha (o 51 ha więcej niż na koniec 2010 r., tj. o 2,5%),
 - w innym zagospodarowaniu³¹ – 22.240 ha (o 4.425 ha mniej niż na koniec 2010 r., tj. o 16,6%),
 - obce grunty w Zasobie³² stanowiły 78.327 ha (o 11.777 ha mniej niż na koniec 2010 r., tj. o 13,1%),
 - pozostaje do rozdysponowania – 311.132 ha (o 17.279 ha mniej niż na koniec 2010 r., tj. o 5,0%).

Realizując zadania ustawowe w 2011 r. Agencja, sprzedała w 2011 r. 125,1 tys. ha gruntów, a wydzierżawiła 11 tys. ha. W 2011 r. plan sprzedaży nieruchomości Zasobu (140 tys. ha) został wykonany w 89,4%, jednak w porównaniu z 2010 r. sprzedaż była wyższa o prawie 30%. Ze sprzedanych 125,2 tys. ha, uprawnionym podmiotom sprzedano bez przetargu

³¹ W dożywotnim użytkowaniu, w bezumownym użytkowaniu, w użyczeniu, itp.

³² Grunty należące do uczelni, do jednostek samorządowych i innych, które z mocy prawa przeszły w zarząd lub na własność innych podmiotów, lecz nie zostały jeszcze protokółarnie przejęte.

67,2 tys. ha (głównie dzierżawcom 64,4 tys. ha) – w ramach przysługującego im prawa pierwszeństwa nabycia, a 58,0 tys. ha sprzedano w trybie przetargów.

Na koniec 2011 r. powierzchnia gruntów w dzierżawie wynosiła 1.465,4 tys. ha. Ponad połowa gruntów dzierżawiona była, według stanu na koniec 2011 r., na podstawie umów dotyczących nieruchomości poniżej 300 ha. Z 78,2 tys. umów dzierżawy według stanu na koniec 2011 r., 76,8 tys. (98,6%) dotyczyło nieruchomości o pow. do 300 ha, przy czym 73,6 tys. umów (94,4%) zawarto w grupie obszarowej do 50 ha. W 2011 r. liczba umów dzierżawy zmniejszyła się o 12,9 tys. sztuk, z tego największe zmniejszenie odnotowano w grupie obszarowej do 1 ha – 6,8 tys. (52,6%), a następnie w grupie od 1 ha do 10 ha – 2,3 tys. umów (17,6%).

Z tytułu płatności bezpośrednich za 2011 r.³³ jednostki gospodarcze Zasobu WRSP otrzymały 7.896 tys. zł, a spółki, w których Agencja posiada 100% udziałów – 86.479 tys. zł.

Ustalenia kontroli nie potwierdziły zarzutów, zawartych w skardze skierowanej do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, dotyczących niezgodnego z prawem pobierania przez pracowników ANR dopłat bezpośrednich do gruntów użytkowanych przez Agencję.

W 2011 r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie innych ustaw³⁴, Agencja rozpoczęła przygotowania³⁵ do zmiany umów dzierżaw w celu określenia w tych umowach możliwości wypowiedzenia przez Agencję umowy dzierżawy w zakresie wyłączenia 30% powierzchni użytków rolnych (art. 38 ust 1a ustawy). Sporządzono wykaz dzierżawców, którzy w dniu wejścia w życie tej ustawy, dzierżawili (lub współdzierżawili) grunty Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o łącznej powierzchni użytków rolnych, która po dokonaniu wyłączenia 30% powierzchni użytków rolnych, nie będzie przekraczała 300 ha. Oddziały terenowe i filie Agencji gromadzą niezbędną dokumentację, w szczególności geodezyjno-prawną (w tym wypisy, wyrisy, mapy), w oparciu o którą będą wysyłane zawiadomienia do dzierżawców. Do dnia 29 lutego 2012 r. wysyłano 87 zawiadomień do dzierżawców, w których zaproponowano wyłączenie ponad 14 tys. ha.

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. powierzchnia gruntów ZWRSP znajdujących się w bezumownym użytkowaniu, w skali kraju wynosiła 19.889 ha i w stosunku do stanu na 31 grudnia 2010 r. uległa zmniejszeniu o 4.280 ha, tj. o 17,7%. Największy areał takich

³³ Według wstępnych danych na dzień 28 lutego 2012 r. Powyższe dane dotyczą płatności co do których zapadły decyzje o ich przyznaniu.

³⁴ Dz. U. z 2011, Nr 233, poz. 1382.

³⁵ Prezes Agencji wydał Zarządzenie Nr 43/11 w sprawie wyłączenia z umów dzierżawy 30% powierzchni użytków rolnych.

gruntów występował w OT Wrocław (6.705 ha) i w 2011 r. zwiększył się o 19%. W celu odzyskania bezumownie użytkowanych gruntów oddziały terenowe Agencji podejmowały działania między innymi polegające na okresowych przeglądach umów, celem odpowiednio wczesnego rozpoczęcia procedury odbioru nieruchomości, dla których okres trwania umowy nie zostanie przedłużony. W przypadku odmowy wydania nieruchomości w określonym terminie i uchylania się od wydania, oddziały terenowe występowały z pozwami do sądu albo kierowały wnioski do komornika.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że do takich gruntów osoby je użytkujące, bez posiadania zawartych z Agencją umów otrzymywały płatności bezpośrednie.³⁶

2. W 2011 r. osoby z uprawnieniami „zabużańskimi”³⁷ uczestniczyły w 7 przetargach nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości Zasobu, z których wszystkie wygrały. Ogółem osoby te w 2011 r. nabyły 59 ha za kwotę 2,8 mln zł, z tego 2,3 mln zł (około 82%) zapłaciły Agencji tzw. „uprawnieniami”. Do końca 2011 r. „zabużanie” zakupili z Zasobu 5,4 tys. ha na kwotę 78,9 mln zł, z czego „uprawnieniami” zapłacili 73,9 mln zł (około 94%). Przeciętna cena nieruchomości nabytych przez „zabużan” w 2011 r. wynosiła 46,7 tys. zł za 1 ha, a w całym okresie – 14,6 tys. zł za 1 ha.
3. W ramach sprawowanego nadzoru nad mieniem Zasobu WRSP Agencja między innymi przeprowadzała kontrolę wykonywania obowiązków wynikających z zawartych umów lub wydanych decyzji. W 2011 r. przeprowadzone kontrole dotyczyły:
 - 5.267 umów dzierżawy,
 - 195 umów sprzedaży nieruchomości, których cena została rozłożona na raty,
 - 8 umów sprzedaży nieruchomości, które w części lub całości stanowiły obiekty wpisane do rejestru zabytków, których cena została obniżona pod warunkiem poniesienia przez nabywcę określonych nakładów,
 - 618 umów nieodpłatnego przekazania nieruchomości na własność jednostkom samorządu terytorialnego i innym uprawnionym podmiotom, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych lub wykonywaniem zadań statutowych,

³⁶ Np. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w Oddziale Terenowym ANR we Wrocławiu kontrolę, w wyniku której stwierdzono dwa przypadki użytkowania gruntów ZWRSP o powierzchni około 480 ha oraz 470 ha bez posiadania zawartych z Agencją umów.

³⁷ Nabywanie nieruchomości Zasobu przez osoby fizyczne tzw. „zabużan” uregulowała ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej, a przed jej wejściem w życie – ustawa z dnia 12 grudnia 2003 roku o zaliczaniu na poczet ceny sprzedaży albo opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego (Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 39 ze zm.).

- 469 innych umów (decyzji), w których określone są obowiązki związane głównie z administrowaniem i sprawowaniem trwałego zarządu.
4. Na dzień 31 grudnia 2011 r. Agencja Nieruchomości Rolnych wykonywała prawa z udziałów w stosunku do 47 spółek. W 2011 r. wskutek zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie wykazu spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej³⁸, z przedmiotowego wykazu wykreślone zostały spółki Stadnina Koni Kozienice Sp. z o.o. z siedzibą w Kozienicach i Stadnina Koni Ochaby Sp. z o.o. z siedzibą w Ochabach Wielkich. Agencja Nieruchomości Rolnych w dniu 2 września 2011 r. dokonała przekazania udziałów powyższych spółek do Ministerstwa Skarbu Państwa.

Łączny wynik finansowy netto spółek za 2011 r., według danych zawartych w sprawozdaniu F-01 za IV kwartał 2011 r., osiągnął wartość 105.217,3 tys. zł i był wyższy od wyniku osiągniętego w 2010 r. o 39,7%, wynoszącego³⁹ 75.295,5 tys. zł. Na uzyskany rezultat miał wpływ zysk netto odnotowany w 39 spółkach o wartości 110.678,6 tys. zł i strata netto zaewidencjonowana w 8 przedsiębiorstwach w kwocie 5.461,3 tys. zł. W badanym okresie suma przychodów osiągnęła wartość 1.094.666,1 tys. zł, natomiast suma kosztów 989.448,8 tys. zł. W 2011 r. ANR uzyskała ogółem 7.000 tys. zł dywidendy z 11 spółek.

W 2011 r., w ramach pełnionego nadzoru nad spółkami strategicznymi w ANR dokonywano analizy sytuacji ekonomicznej oraz przeprowadzono łącznie 80 kontroli, w tym: 19 kontroli planowych, zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem kontroli, 8 kontroli doraźnych oraz 53 wizytacje.

³⁸ Dz. U. Nr 161, poz. 974.

³⁹ Zgodnie ze sprawozdawczością GUS (F-01). Po Zwyczajnych Walnych Zgromadzeniach Wspólników ostateczny wynik finansowy za 2010 r. wyniósł 69.920,9 tys. zł.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Protokół

Protokół został podpisany bez zastrzeżeń przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych w dniu 3 kwietnia 2012 r.

4.2. Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych w dniu 16 kwietnia 2011 r.

Do ocen i uwag i zawartych w tym wystąpieniu nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W odpowiedzi z 24 kwietnia 2012 r. na wystąpienie pokontrolne Prezes ANR poinformował, że dokonana zostanie zmiana Regulaminu Organizacyjnego Biura Prezesa i zadania planowania, koordynowania, realizacji i oceny skuteczności działań promocyjnych Agencji zostaną przypisane komórce organizacyjnej realizującej zadania w zakresie sprzedaży.

Załącznik Nr 1

Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010 r.*	2011 r.					
			Plan – ustawa budżetowa	Plan po zmianach, zatwierdzony przez MRiRW***	Wykonanie**	6:3	6:4	6:5
			[w tys. zł]			[w %]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	PRZYCHODY OGÓŁEM	2.778.771,1	2.946.000,0	3.188.900,0	3.611.298,8	130,0	122,6	113,2
1.	PRZYCHODY WŁASNE	2.778.771,1	2.946.000,0	3.188.900,0	3.611.298,8	130,0	122,6	113,2
1.1	Przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	1.814.770,2	2.356.500,0	2.502.200,0	2.452.975,6	135,2	104,1	98,0
1.2	Przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	373.503,3	336.800,0	434.000,0	508.816,4	136,2	151,1	117,2
1.3	Inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	154.397,7	70.000,0	70.000,0	79.692,6	51,6	113,8	113,8
1.4	Przychody finansowe	406.244,8	152.700,0	152.700,0	550.727,1	135,6	360,7	360,7
1.4.1.	z tego: – odsetki	166.456,4	121.200,0	121.200,0	180.579,2	108,5	149,0	149,0
1.4.2.	– dywidendy	*	5.000,0	5.000,0	7.000,0	*	140,0	140,0
1.4.3.	– inne	239.788,4	26.500,0	26.500,0	363.147,9	151,4	1370,4	1370,4
1.5	Pozostałe przychody	29.855,1	30.000,0	30.000,0	19.087,1	63,9	63,6	63,6
II.	KOSZTY OGÓŁEM	2.423.903,9	2.536.030,0	2.561.030,0	2.859.678,7	118,0	112,8	111,7
1.	Przekazy zewnętrzne	1.657.687,9	1.697.250,0	1.697.250,0	1.845.007,0	111,3	108,7	108,7
1.1.	z tego: – nadwyżka wpływów nad wydatkami przekazywana do budżetu państwa	1.023.101,6	1.593.600,0	1.593.600,0	1.724.971,4	168,6	108,2	108,2
1.2.	– zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	634.586,3	103.650,0	103.650,0	120.035,5	18,9	115,8	115,8
2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	141.100,0	145.300,0	145.300,0	145.300,0	103,0	100,0	100,0
3.	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu	625.116,0	693.480,0	718.480,0	869.371,7	139,1	125,4	121,0
3.1.	z tego: – amortyzacja	127.716,2	126.000,0	126.000,0	106.528,5	83,4	84,5	84,5
3.2.	– materiały i energia	20.126,4	22.100,0	22.100,0	17.611,5	87,5	79,7	79,7
3.3.	– remonty	29.528,0	9.100,0	35.600,0	19.713,2	66,8	216,6	55,4
3.4.	– usługi obce	68.201,2	117.000,0	117.000,0	68.373,2	100,3	58,4	58,4
3.5.	– wynagrodzenia (z narzutami)	87.211,3	83.280,0	83.280,0	81.598,7	93,6	98,0	98,0
3.5.1.	w tym: – wynagrodzenia	73.123,6	69.000,0	69.000,0	68.403,2	93,5	99,1	99,1
3.5.2.	– FUS	10.736,4	10.490,0	10.490,0	10.016,7	93,3	95,5	95,5
3.5.3.	– Fundusz Pracy	1.401,3	1.620,0	1.620,0	1.235,1	88,1	76,2	76,2
3.5.4.	– inne świadczenia na rzecz pracowników	1.950,1	2.170,0	2.170,0	1.943,6	99,7	89,6	89,6
3.6.	– bezzwrotna pomoc finansowa dla jednostek sektora finansów publicznych	35.000,8	57.800,0	39.300,0	36.657,2	104,7	63,4	93,3
3.7.	– bezzwrotna pomoc finansowa dla pozostałych jedn.	7.686,4	10.000,0	8.000,0	8.067,3	105,0	80,7	100,8
3.8.	– pozostałe koszty rodzajowe	7.045,0	8.200,0	8.200,0	6.220,3	88,3	75,9	75,9
3.9.	– pozostałe koszty operacyjne	88.196,2	115.000,0	135.000,0	118.141,7	134,0	102,7	87,5
3.9.1.	w tym: – odpisy aktualizujące należności	75.979,9	90.000,0	110.000,0	98.375,8	129,5	109,3	89,4
3.9.2.	– odpisy przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych należności	2.111,5	10.000,0	10.000,0	7.932,3	375,7	79,3	79,3
3.9.3.	– kary i odszkodowania	1.564,4	2.000,0	2.000,0	958,1	61,2	47,9	47,9
3.10.	– podatki i opłaty	46.471,4	55.000,0	54.000,0	49.778,3	107,1	90,5	92,2
3.11.	– koszty finansowe	107.933,1	90.000,0	90.000,0	356.681,8	330,5	396,3	396,3
3.11.1.	w tym: – inne	107.933,1	90.000,0	90.000,0	356.681,8	330,5	396,3	396,3
III.	WYNIK (poz. I – II)	354.867,2	409.970,0	627.870,0	751.620,1	211,8	183,3	119,7
IV.	Limit poręczeń i gwarancji kredytowych	345,1	10.000,0	10.000,0	345,1	100,0	3,5	3,5
V.	Wydatki majątkowe (zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu)	8.747,8	5.000,0	5.000,0	1.299,0	14,8	26,0	26,0
VI.	Należności	2.116.457,0	1.702.000,0	1.702.000,0	2.841.002,0	134,2	166,9	166,9
VII.	Zobowiązania	1.418.898,5	267.250,0	267.250,0	513.942,0	36,2	192,3	192,3
VIII.	Średnioroczna liczba zatrudnionych (w przeliczeniu na pełne etaty)	1.318	1.230	1.230	1.179	89,5	95,9	95,9

* Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania F–01/I–01 na koniec 2010 r. według stanu na 12 lutego 2011 r.

** Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania F–01/I–01 na koniec 2011 r. według stanu na 23 lutego 2012 r.

***Plan finansowy ZWRSP na 2011 r. zamieszczony w załączniku nr 14 do ustawy budżetowej na rok 2011, zmieniony zgodnie z pismami MRiRW z dnia 09 marca 2011 r. oraz z dnia 22 sierpnia 2011 r.

Załącznik Nr 2

Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010 r.*	2011 r.			
			Plan – ustawa budżetowa	Wykonanie**	5:3	5:4
			[w tys. zł]		[w %]	
1	2	3	4	5	6	7
I.	PRZYCHODY OGÓŁEM	147.684,8	155.300,0	152.644,1	103,4	98,3
1.	Przychody własne	147.684,8	155.300,0	152.644,1	103,4	98,3
1.1	z tego: – środki na koszty funkcjonowania	141.100,0	145.300,0	145.300,0	103,0	100,0
1.2	– pozostałe przychody	6.584,8	10.000,0	7.344,1	111,5	73,4
II.	KOSZTY OGÓŁEM	142.825,9	160.300,0	149.573,6	104,7	93,3
1.	z tego: – amortyzacja	4.412,2	5.000,0	4.851,4	110,0	97,0
2.	– materiały i energia	4.415,5	5.450,0	4.227,2	95,7	77,6
3.	– remonty	1.523,6	2.200,0	1.438,7	94,4	65,4
4.	– pozostałe usługi obce	12.828,8	18.800,0	12.651,1	98,6	67,3
5.	– wynagrodzenia	93.169,4	98.500,0	97.844,9	105,0	99,3
6.	– składki na ubezpieczenie społeczne	11.476,9	12.700,0	12.376,5	107,8	97,5
7.	– składki na Fundusz Pracy	1.661,9	2.150,0	1.730,5	104,1	80,5
8.	– inne koszty funkcjonowania	13.337,6	15.500,0	14.453,4	108,4	93,2
III.	WYNIK (poz. I – II)	4.858,9	-5.000,0	3.070,5	63,2	-61,4
IV.	Wydatki majątkowe	4.422,7	7.300,0	5.093,3	115,2	69,8
V.	Należności	4.797,2	5.600,0	4.610	96,1	82,3
VI.	Zobowiązania	22.362,5	25.000,0	21.218,0	94,9	84,9
VII.	Średnioroczna liczba zatrudnionych (w przeliczeniu na pełne etaty)	941	1.060	1.016	107,9	95,9

* Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania F-01/I-01 na koniec 2010 r. według stanu na 12 lutego 2011 r.

** Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania F-01/I-01 na koniec 2011 r. według stanu na 23 lutego 2012 r.

Załącznik Nr 3

Kierunki rozdysponowania środków finansowych stanowiących mienie Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010 r.*	2011 r.					
			Plan – ustawa budżetowa	Plan po zmianach, zatwierdzony przez MRiRW***	Wykonanie**	6:3	6:4	6:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Stan środków pieniężnych na początek okresu	804.453,6	762.849,0	762.849,0	1.123.587,1	139,7	147,3	147,3
II.	Wpływ z zagospodarowania mienia Zasobu	2.100.906,3	2.319.000,0	2.459.700,0	2.449.481,1	116,6	105,6	99,6
1.	Ze sprzedaży mienia Zasobu	1.734.133,3	1.990.300,0	2.077.700,0	1.928.187,9	111,2	96,9	92,8
2.	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	316.694,4	297.700,0	351.000,0	460.067,1	145,3	154,5	131,1
3.	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu	50.078,6	31.000,0	31.000,0	61.226,1	122,3	197,5	197,5
3.1.	– odsetki od środków na rachunkach bankowych	31.637,7	16.000,0	16.000,0	39.915,0	126,2	249,5	249,5
III.	Wydatki ogółem	1.782.030,4	1.369.400,0	1.510.100,0	1.780.599,4	99,9	130,0	117,9
1.	Przekazy zewnętrzne, z tego:	1.263.593,1	840.100,0	840.100,0	1.287.687,7	101,9	153,3	153,3
1.1.	– wpłata do budżetu państwa	705.492,1	659.000,0	659.000,0	1.023.101,4	145,0	155,3	155,3
1.2.	– zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	558.101,0	181.100,0	181.100,0	264.586,3	47,4	146,1	146,1
2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	141.100,0	145.300,0	145.300,0	145.300,0	103,0	100,0	100,0
3.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	377.337,3	384.000,0	524.700,0	347.611,7	92,1	90,5	66,2
3.1.	– inwestycje i remonty, w tym:	64.873,4	10.000,0	165.200,0	35.865,8	55,3	358,7	21,7
3.1.1.	– inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	56.125,6	5.000,0	160.200,0	34.566,8	61,6	691,3	21,6
3.1.2.	– realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	8.747,8	5.000,0	5.000,0	1.299,0	14,8	26,0	26,0
3.2.	– bezzwrotna pomoc finansowa	42.806,0	67.800,0	47.300,0	43.799,0	102,3	64,6	92,6
3.3.	– utrzymanie zasobów mieszkaniowych	995,1	1.700,0	1.700,0	1.082,1	108,7	63,7	63,7
3.4.	– utrzymanie mienia niezagospodarowanego	33.987,4	43.500,0	37.500,0	33.423,5	98,3	76,8	89,1
3.5.	– wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	44.604,8	77.000,0	77.000,0	44.668,9	100,1	58,0	58,0
3.6.	– pozostałe wydatki, z tego:	83.913,4	84.000,0	96.000,0	91.446,2	109,0	108,9	95,3
3.6.1.	– wpłaty do US z tytułu VAT	62.299,8	55.000,0	55.000,0	64.875,4	104,1	118,0	118,0
3.6.2.	– inne wydatki	21.613,6	29.000,0	41.000,0	26.570,8	122,9	91,6	64,8
3.7.	– wydatki dotyczące jgZ	106.157,2	100.000,0	100.000,0	97.326,2	91,7	97,3	97,3
IV.	Różnica wpływów i wydatków (poz. II – III)	318.875,9	949.600,0	949.600,0	668.881,7	209,8	70,4	70,4
1.	Różnica wpływów i wydatków do odprowadzenia w roku następnym	1.023.101,6	1.593.600,0	1.593.600,0	1.724.971,4	168,6	108,2	108,2
V.	Pozostałe przepływy	257,5	–15.000,0	–15.000,0	38.678,8			
1.	Splata pożyczek	3.310,4	5.000,0	5.000,0	2.202,7	66,5	44,1	44,1
2.	Udzielanie pożyczek	*	–10.000,0	–10.000,0	0,0	*	0,0	0,0
3.	Pozostałe rozrachunki	–3.052,9	–10.000,0	–10.000,0	36.476,1	–1194,8	–364,8	–364,8
VI.	Stan środków pieniężnych na koniec okresu	1.123.587,0	1.697.449,0	1.697.449,0	1.831.147,6	163,0	107,9	107,9
	Wpłaty zaliczek nadwyżki	*	1.500.000,0	1.500.000,0	1.500.000,0	*	100,0	100,0
	Stan środków po uwzględnieniu wpłat nadwyżki	*	197.449,0	197.449,0	331.147,6	*	167,7	167,7
	Razem wpłata do budżetu państwa	*	2.159.000,0	2.159.000,0	2.523.101,4	*	116,9	116,9
	Razem przekazy zewnętrzne	*	2.340.100,0	2.340.100,0	2.787.687,7	*	119,1	119,1

* Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania FW–1 na koniec 2010 r. według stanu na 12 lutego 2011 r.

** Wykonanie planu finansowego na podstawie sprawozdania FW–1 na koniec 2011 r. według stanu na 23 lutego 2012 r.

***Plan finansowy ZWRSP na 2011 r. zamieszczony w załączniku nr 14 do ustawy budżetowej na rok 2011, zmieniony zgodnie z pismami MRiRW z dnia 09 marca 2011 r. oraz z dnia 22 sierpnia 2011 r.

Załącznik Nr 4

Zatrudnienie i wynagrodzenia*

L.p.	Wyszczególnienie	2010 rok			2011 rok					10 : 5
		Wykonanie			Plan		Wykonanie			
		Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat	Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat	
		etaty	tys. zł	zł	osoby	tys. zł	etaty	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Agencja z jgZ	2.259	159.143	5.871	2.290	167 500	2.195	155.980	5.922	100,9
1.1.	w tym: Agencja	941	91.871	8.136	1.060	98 500	1.016	93.273	7.650	94,0
1.2.	w tym: Biuro Prezesa	188	23.229	10.297			186	23.188	10.389	100,9
	– Prezes i wiceprezesi	3	752	20.889			3	804	22.333	106,9
1.3.	OT ANR	753	68.642	7.597			830	70.085	7.037	92,6
1.4.	jgZ	1.318	67.272	4.253	1.230	69 000	1.179	62.707	4.432	104,2

* Wynagrodzenia bez nagród jubileuszowych i odpraw (kolumny: 4, 5, 7, 9 i 10).

Załącznik Nr 5**Kalkulacja oceny końcowej wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnej i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa**

Oceny wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria⁴⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2011 roku⁴¹.

I. Agencja Nieruchomości Rolnych

Przychody P: 152.644,1 tys. zł

Koszty K: 149.573,6 tys. zł

Łączna kwota G: 302.217,7 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie: $W_p = P : G = 0,5051$

Waga kosztów w łącznej kwocie:

$W_k = K : G = 0,4949$

Nieprawidłowości w przychodach: brak

Ocena cząstkowa przychodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w kosztach: brak

Ocena cząstkowa kosztów: pozytywna (5)

Wynik końcowy W: $5 \times 0,5051 + 5 \times 0,4949 = 2,525 + 2,475 = 5,0$

Ocena końcowa – pozytywna

II. Zasób Własności Rolnych Skarbu Państwa

Przychody P: 3.611.298,8 tys. zł

Koszty K: 2.859.678,7 tys. zł

Łączna kwota G (P + K): 6.470.977,5 tys. zł

Waga przychodów w łącznej kwocie: $W_p = P : G = 0,5581$

Waga kosztów w łącznej kwocie:

$W_k = K : G = 0,4419$

Nieprawidłowości w przychodach nie wystąpiły

Ocena cząstkowa przychodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w kosztach nie wystąpiły

Ocena cząstkowa kosztów: pozytywna (5)

Wynik końcowy W: $5 \times 0,5581 + 5 \times 0,4419 = 2,790 + 2,210 = 5,0$

Ocena końcowa – pozytywna

⁴⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik Nr 6

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Minister Finansów
9. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
11. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
12. Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych